

אור הפרשה

י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הרה"ג דניאל זר שליט"א

ג' תשרי תשפ"ה • גליון 335 • פרשת האזינו - שובה

זמני שבת קודש

רבו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
19:30	18:58	18:02	תל אביב
19:34	19:01	18:00	ירושלים
19:29	18:57	18:01	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

כיצד זוכים לשנה טובה?

האם לאכול תפוח בדבש יועיל לנו לזכות לשנה טובה ומבורכת?

שנה טובה

על המאזניים עולים רק נתוני אמת, מציאות בשטח, עובדות קיימות. מול מלך הכבוד בבואו לשבת על כס המשפט, עומדים מעשים בפועל, ועל כל אלה יביאנו לדין. האם נוכל לשנות את המציאות? האם נוכל להעמיס עכשיו, בבת אחת, את כף המאזניים בכמות עצומה של מעשים טובים?

התשובה, שהיא גם בשורה עצומה, היא שכן, ובגדול. כל יהודי יכול, בכל רגע בראש השנה, לטלטל את כפות המאזניים לטובה, עזה, ולהנחית משקל עצום של זכויות על הכף הנכונה, כך שהמשקל יכריע באופן אוטומטי לכף זכות.

רוצים לדעת כיצד? אומר הסבא מקלם, הנה לנו עצה טובה לקראת יום הדין: בכל רגע ורגע, יכול כל יהודי לקבל על עצמו. הוא לא צריך לעשות דבר, רק להחליט, החלטה נחושה, כבירה ועוצמתית. ברגע שאדם מקבל על עצמו – נחשב הדבר כאילו כבר קיים, ובאותו רגע מתווספות אינספור מצוות מקיום הקבלה אל המאזניים, ומכריעות את גורלו לטובה!

לא מספיק לומר שיר את נעימות החג, לטובל תפוח בדבש, להתענג על גרגרי רימון או להשתעשע בגלויות שנה טובה. כל אלו הם חשובים, מרגשים, סימנים טובים וכלי עזר, אולם אלו לא העובדות על פיהן אנו נידונים, אלו לא מכריעים את גורלנו.

משיא לנו הסבא מקלם עצה מצויינת, והיא לקבל על עצמנו קבלות טובות ביום ראש השנה. כמה שיותר, ובלבד שנוכל לעמוד בהן ונתכוון ברצינות להתמיד ולקיימן. כמה כדאי למצוא כמה דקות של ריכוז, לקבל על עצמנו קבלה טובה או שתיים שאנו יכולים לעמוד בה. או אז, יעמדו הקבלות האלה ביום הדין לפני מלך המשפט, וימליצו טוב בעדנו שניכתב ונחתם לחיים טובים וארוכים, לשנה טובה ומתוקה! (הרב אשר קובלסקי)

הרב אומר לו שכב על הארץ הוא מתין העופרת והכל רואים "סגור העינים ואמור שמע ישראל", הרב הוציא מהכיס צנצנת דבש, ויצק לו לתוך פיו ואמר לו סר עונך, אמר לו האיש, "הרב איפה העופרת, רוצה אני תשובה", ואמר לו "כי לא אחפוץ במות המת כי אם בשובו מדרכו וחיה", אמר לו זה כפרתך. והוא נעשה תלמיד חכם גדול, ועבד את ה' כל ימיו בקדושה.

והנה הגיע יום פטירתו של רבי משה די ליאון, ולאחר שנפטר, נפטר גם התלמיד, ואמר לפני פטירתו הנה מורי ורבי בא לקראתי לקחת אותי לחלקי בגן עדן כמו שבטיח לי.

כולנו מאמינים באים לבית כנסת מתוך אמונה, ואם אתה מאמין למה לא בשלמות? למה כל השנה עבירות ומועדונים.

אתה אדם מזוייף? כולנו לא אוהבים שקר סולדים משקר, למה אתה מרמה את בורא עולם כביכול אתה מאמין וכי זו אמונה, לרמוס את התורה כל השנה ולנקות בכיפור ידך ולומר טהור אני כמו אותו חזיר.

אדם בא לכל נדר, הולך למיטה ויוצא בנעילה, אני הולך הביתה ביום כיפור, ורואה עם ישראל שובתים. אם כל שבת היה כך איזו אמונה היתה זו, בבוקר אני רואה את הבחורים מפטפטים על הגדר, אחר כך הולכים לישון, איזה כיפור זה? על מי צוחקים?

הזה צום אבחרהו?! עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים, בכיפור הוא האמת שמחזיקה את השקר, כמאמרם ז"ל שאין שקר עומד בלי אמת.

איזו התעוררות יש בכל הארץ, סליחות ובתי כנסיות באים לשמוע תורה, רוצים לשמוע מוסר, לשמור תורה, ולהתחזק ליום הדין למרות כל היצרים והתאוות, וצדיקים אלו בגיל הצעיר הם תקותנו ליום הדין, כמה לימוד זכות יש לעם ישראל מעם ה' אלה. עורו נא ותזכו לשנה טובה ומבורכת, תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה ותזכו לשנים טובות ארוכות וחיים טובים ובריאות איתנה ופרנסה מעליא, זרעא חיא וקיימא לעבודתו יתברך אכ"ר.

שבת שלום ושנה טובה!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

ות מכ"ד שעות ליום הדין, האם הלב שלנו בדוק מטרפה? וכי העיקר זה תפוח בדבש, ראש כבש, זה מאכל לבטן, ומה עם הנשמה? "אותי עזבו מקור מים חיים לחצוב להם בורות נשברים אשר לא יכילו המים" שותת הלב דם ובוכה, איכה היתה לזונה קריה נאמנה.

לקבל קבלות להתחזק ביראת שמים, לא לחפש דבר חוץ מרצון ה', ומה רוצה ה' מעמנו? שנשמח בתורתו ובמצוותיו, נקבע עיתים לתורה ונשלח את ילדינו לתלמודי תורה, שנרבה בתורה ויראת שמים, שנתפלל אליו מעומק הלב, וכתוב בזהר שאם אדם חוטא מכריזים עליו בעולמות העליונים כי פלוני בן פלוני מורד בקב"ה. זה הזמן להתחזק בתורה ותשובה, להתקרב לבורא העולם, ולבקש שיחדש ימינו כקדם.

מעשה בצדיק יסוד עולם, רבי משה די ליאון, היה ישן בלילה, לאחר שכילה חוק לימודיו, והנה אחד דופק בדלת, שאל מי זה וענה לו קול גס פלוני אלמוני, היה זה רשע ומושחת, שהכל רעדו ממנו, הרב אמר בליבו, איך אסתדר עם אותו אדם, אמר לו להכנס. שאל אותו פלוני את הרב האם אני יכול לחזור בתשובה, הרב התבונן בו אולי רוצה הוא להתל בו, אמר לו אני יכול לחזור בתשובה אם הרב יבטיח לי שעולם הבא אני אתך!

אמר לו הרב, זה אפשרי אבל אתה עושה מה שאני אומר לך, אמר לו מה שהרב אומר. אמר לו בוא אחרי לבית הכנסת וצום שלושים יום, אוכל רק בלילות, לאחר שלושים יום אני אוסף את כל האנשים לבית כנסת, אתה מתוודה על כל עוונותיך, אני פותח לך את הפה ויוצק עופרת רותחת, אנ אומר "סר עונך וחטאתך יכופר" אמר לו כבוד הרב אני מוכן גם לכך. ובלבד, שתבטיח לי את עולם הבא יחד עם כבודו. אמר לו הרב, כך יהא.

ואכן, הוא החל להתפלל בבית הכנסת כל היום בכיות ויודוים, כך חודש ימים, אנשים לא האמינו, אמרו הוא ישבר מיד, אבל הוא לא נשבר, לאחר חודש ותהום כל העיר, הרב קורא לכולם לבית הכנסת. הכל באים לבית כנסת, בית הכנסת מלא מפה לפה, הרב קורא ואומר להם כל הסיפור, כעת יגיע הרגע, הבחור בוכה בכיות נוראיות, הוא מתוודה, והכל בוכים עמו

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגילית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה
להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה
לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה
לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

כל תפילה בסופה מתקבלת

היה זה בשנת התשנ"ג. בסימן טוב ובמזל טוב חגגה משפחת א' את שמחת אירוסי ביתם עם חתן מופלג בתורה וביראת שמים המתגורר בארצות הברית. כמקובל, ההורים סיכמו ביניהם את העניינים הכספיים, ונקבע כי הורי הכלה, משפחת א', יטפלו ברכישת דירה בבני ברק עוד קודם החתונה, ומועד החתונה ייקבע רק אחרי רכישת הדירה לבני הזוג, כדי להבטיח את כניסתם לקורת הגג משלהם כבר בליל הנישואין. ואכן, כבר למחרת היום התקשר אבי הכלה למתווכים שונים בעיר וביקש כי יציעו לו דירות. במשך תקופה ממושכת התרוצצו ההורים והכלה בין דירות שונות בניסיון למצוא דירה מתאימה, אלא שחודשים חולפים, כבר חצי שנה נקפה, ודירה אין. מועד החתונה מתעכב ומתעכב ומתעכב...

במשך אחד עשר חודשים, קרוב לשנה, נמשכה מלאכת החיפוש האינסופית. קרובי משפחה גויסו, מכרים עודכנו, מתווכים ניסו, ההורים התרוצצו והכלה לא הפסיקה להתפלל, עד שבסופו של דבר נמצאה הדירה המבוקשת שעונה על כל הקריטריונים: דירה נאה בסביבת מגורים טובה. אומנם הבניין ישן, אך גודל הדירה סביר. המחיר קצת יקר, מאה ושבעה עשר אלף דולר, אך אפשר לעמוד בו. יש להודרו לחטוף את הדירה לפני שיהיה מאוחר, עד שנמצאה הדירה המיוחלת ואפשר להתקדם לחתונה, אי אפשר לאבד הזדמנות כזו.

"יש לי הרבה קופצים" שח להם המוכר בחיוך מסתורי, אני לא ממנה לחתום. "הראשון שיהיה פה עם כל הכסף במומן-זוכה בדירה", הלחיץ.

"אנחנו ממחרים להביא את הכסף", השיבו ההורים מיד, "רק אנא, אל תמכור למישהו אחר עד שמצאנו דירה, כבר אחד עשר חודשים מתעכבת החתונה, תן לנו כמה שעות ונביא לך את כל הכסף".

אך המוכר מיהר להשיב: "אני מחכה לאיש, הראשון שמביא את כל הכסף-זוכה בדירה".

ההורים יצאו מהדירה הנכספת, מרוצים אך לחוצים. מצד אחד, סוף סוף הדירה ואפשר להתחיל להתכונן לחתונה, ומצד שני יש לגייס סכום עתק תוך כמה שעות. הם התחילו בבנק, ומשם לגמח"ס וגם מקרובי משפחתם ביקשו הלוואות. "תבינו, זו לא דירה על הכף, זו החתונה כולה, אתם יודעים כמה אנחנו מחכים לרגע הזה, לחתום חוזה ולהתקדם לחתונה". בשעות הקרובות היה ביתם כמרקחה, כולם ניסו, כולם התרוצצו, משלוחנים התאמצו, צ'קים נפדו, תוכניות חיסכון נשברו, ובשעה תשע וחצי בערב נקשו ההורים בדלת הדירה ובידיהם שטרות ירוקים, מאה אלף דולר במומן.

"תיכנסו", קיבל אותם המוכר בחיוך רחב, עיניו נוצצות לנוכח השטרות המסודרים, "הבאתם את כל הכסף?".

"כמעט" השיב המחותן, "הבאנו מאה אלף דולר. את השאר נשלים בימים הקרובים מאוד", הבטיח, מנסה לדבר על לב המוכר שלא מיהר לסגור "המתינו קמעה", ביקש מהם, "יש כאן עוד מישהו, נראה מה הוא מציע". המוכר עבר לחדר הסמוך.

לאחר רבע שעה מתוחה ולחוצה חזר אליהם ובפיו הודעה קצרה ומאכזבת מאוד: "מצטער, הוא הצליח יותר מכם, הוא הביא את כל הכסף עד הדולר האחרון במומן, סגרתי איתו", אמר קצרות והחווה באמצעו על הדלת. לא היה טעם להתווכח, לא היה ענין לבקש, היה ברור כי כלתה ונחרצה הגזירה, הרוכשים האחרים הביאו את מלוא הסכום ולכן זכו בדירה הנכספת.

בני הזוג א' וביתם הכלה יצאו מהדירה שבורים ומאוכזבים וצנחו על הספסל הראשון ברחוב בחוסר אונים. גם הדמעות לא המתינו מלבוא, וכהרף עין פרצו מעיני הכלה כנחל שוצף. "אוי, כמה חיכינו", ביכתה בצער, "כמה רצינו, כמה התאמצנו, כמעט הגענו לדירה, כמעט הגענו לחתונה, איזו אכזבה", זעקה בכאב, ואביה לא מצא מילים לחזק את נפשה השבורה.

שעה ארוכה של הפנמת הכאב חלפה, עד שהאב התאושש. "בבנין הסמוך גר הרב טויסיג", אמר לבני משפחתו, "אעלה אליו ואשיח את אשר אירע, אולי ימצא מילים בפיו לנחמנו" הוסיף בתקווה, וכעבור כמה דקות נקש בדלת ביתו של הגה"צ רבי אהרון טויסיג שליט"א, אשר סיפר לנו את הסיפור לפרטיו.

מיד כשנכנס האב ותיאר בארוכה את הפרטים, לא הצליח לכבוש את דמעותיו. ההמתנה הארוכה הציפה אותו, האכזבה הקשה לא נתנה לו מנוח, הדירה האבודה נראתה לו ככאב שאי אפשר להכיל. הרב טויסיג האזין בקשב רב, שמע את כל הפרטים ונאנח בהשתתפות בצער. רק לאחר כמה דקות השיב ואמר: "מה שעברתם באמת כואב ומאכזב, אך אספר לכם שיש ברשותי ספר קטן ושמו 'קונטרס הצוואה', ואני נהנה לעיין בו ולהתעודד במצבים שכאלה. הבה נעיין בו יחדיו".

הרב טויסיג והמחותן החלו לעיין בין סעיפי פרק א' בספר, שבו מתאר המחבר התמודדות של אדם שרצה רווח מסוים, משרה נחשקת או דירה מבוקשת, והתאכזב לגלות שמישהו אחר שם ידו על המציאה, הצליח להשיגה והותיר אותו מאוכזב מאוחר. הוא מעודד את הקורא לבל יתאכזב ויישבר, כי "אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, וכי מה שמוכן בשבילך בשמך יקראוך ובמקומך ישיבוך", וגם יכול שעל ידי מניעת הרווח מזה ירוויח ממקום אחר יותר", כלשונו הרב סיים לקרוא והסביר למחותן בפנים מאירות: "אנשים עשויים לחשוב: הרי הייתי יכול לחתום על העיסקה הזו ולהרוויח ממנה יפה, איך פתאום מישהו זר כננס לתמונה והצליח? הרי הייתי כמעט סגור על הדירה המקסימה הזו, המיקום, הנוף, המחיר- הכל התאים לי, איך זה שפתאום מישהו אחר לקח אותה? הרי תכננתי להשיג את המטרה בדרך מסוימת, מה גרם לכך שהתוכנית השתבשה ונסיגותי כשלו?".

המחותן הקשיב מרותק, הוא חש כי הדברים מיועדים בדיוק לליבו, הן כך בדיוק הוא מרגיש. והרב הוסיף והסביר: "אך כמה טוב ומחזק לגלות,

שהמחשבה הזו מוטעית מיסודה. הן לבורא עולם יש תוכנית סדורה מראש, מי ישיג את העיסקה הנוצצת, מי יקבל את המשרה הנחשקת ומי יגור בדירה המרווחת. הוא כבר קבע והכריע מי יצליח ועד כמה, הן הכל כבר קבוע, ברור ונחרץ מלמעלה. רק אנו, בני האדם, עשויים לטעות ולחשוב שאנחנו עושים משהו, כאילו אנו קובעים מה יהיה, כאילו מאמצינו יכריעו את הכף. אבל באמת זהו משחק דמיוני, כי בורא עולם כבר קבע את התוכנית, את הדרך, את התוצאה ואת ההשלכות, והחלק שלנו מתחיל ונגמר בלעשות השתדלות במידת האפשר, ואם לא הצלחנו זהו סימן מובהק כי משמים סידרו אחרת, והתוכנית האלוהית הסדורה קובעת משהו אחר, טוב בהרבה".

המחותן התרגש והודה בחום על הדברים מחממי הלב, שפתחו לו צוהר חשיבה חדש והבנה מעמיקה עד כמה אין להתאכזב ואין להישבר, כי התוכנית כבר מסודרת ובוודאי גם ביתו הכלה תגיע לדירה המיועדת לה. "חזק והתחזק", סיים הרב טויסיג, "תאמין כי הכל מלמעלה, אתה עשית את שלך, והקב"ה יש לו דרך משלו, והוא יובילך לדירה הנכונה".

המשך הסיפור מפתיע, אפילו מטלטל. לא חלפו עשרים וארבע שעות, וביום המחר, בשעת ערב מאוחרת, התקשר אבי הכלה לבית הרב טויסיג. "כבוד הרב", הוא אומר בסערת רגשות, "לא תאמינו מה קרה. התברר כי מוכר הדירה לא היה אלא נוכל שהשתלט על דירה לא לו ועשה מצג שווא של מכירה. הוא לקח את הכסף ונמלט לחו"ל, אף שהבטיח כי יתייצב היום אצל עורך הדין להסדיר את החוזה. לא ייאמן, ברוך המקום שהצילנו מדייו של נוכל רמאי זה".

לא תמיד רואים בעיניים זה הקב"ה מציל, אך במקרה הזה לא היה ספק. הרי לו היה המוכר נענה לתחינות השבר של המחותנים והכלה- הכסף היה יורד לטמיון, לא היתה דירה ולא היה כסף. הקב"ה הצילם מהמוכר הנוכל, וממונם היה להם לשלל.

אך זו רק ההתחלה, כי יומיים אחר כך שוב התקשר המחותן לביתו של הרב טויסיג. "מגיע לנו מזל טוב", אמר בשמחה גלויה ודמעות אושר קוטעות את שטף דיבורו. "בדיוק היום התקשר אלי קבלן מוכר והציע לי אחת משתי דירות אחרונות שנתורו בבניין שבנה. כבר חתמנו חוזה על דירה חדשה וגדולה מקודמתה במאה ושלוש עשר אלף דולר, וזוהי יותר מהעיסקה ההיא. הודו לה' כי טוב". הרב טויסיג התרגש עימו, משמח לשמוע סוף טוב לסיפור שנראה כאוב בהתחלה. "הרי זה בדיוק מה שראינו בספר", המשיך המחותן בהתלהבות, "שבאמת אין סיבה להצטער כשנחללים אכזבה, כי זו התוכנית של בורא עולם, ובוודאי היא טובה ונכונה ומועילה. הרי בזכות השיבוש הזה ניצלנו מהנוכל וחיינו בדירה טובה וזולה יותר".

"ההורים ההמומים ניסו לדבר על ליבו, הם התחננו אליו בדמעות לבל יכויב את תקוותיהם..."

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר נכנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

פעמים ויתן לכל המסובים לסימן טוב.

יג. מנהג ישראל לאכול בשני הלילות של ראש השנה מיני פירות וירקות שיש בהם רמז לסימן טוב לכל ימות השנה, משום דסימנא מילתא היא. וכמו שאמרו בגמרא (הוריות יב. וכריתות ו.), ומביאים: סלקא (תרד וי"א עלי מנגולד אבל לא סלק אדום או עלים שלו). כרתי (לוף). תמר. קרא (דלעת או קרע הדומה לדלורית). רוביא (נראית כמו שעועית ירוקה). רמון (לכתחילה צריך שיהיה מתוק או שימתקנו בדבש או בסוכר). ראש כבש (כדי שיזכיר גם זכות העקדה), ואם אין בשר חלק או אין באפשרותו להשיג, או יכול לקחת ראש דג או ראש קישוא או כל אוכל אחר, תפוח בדבש או סוכר, ויש חלק מהעדות שמוסיפים עוד מיני מאכלים לסימנא טבא.

הלכות ראש השנה

יד. נכון לנהוג לברך על פירות אלה לאחר נטילת ידיים וברכת המוציא ואכילת כזית פת, או לאחר ברכת המזון, כדי שלא יכנס בספק על ברכה אחרונה שלהם, וכשאוכלים בתוך הסעודה אין לברך האדמה על שום תבשיל של לוביא או דלעת ולא שהכל על ראש כבש. (ילקו"י עמ' רנה)

טו. הנוהגים לאכול את הסימנים בין הקידוש לסעודה, לפני נטילת ידיים, צריכים לברך בורא פרי האדמה על כל הירקות שלפניהם, וברכה אחת פוסרת את כל הירקות. (חזון עובדיה עמ' צח)

טז. צריך לברך על התמר תחילה משום שהוא משבעת המינים וחשוב מרימון, לו משפט הבכורה. (חזו"ע עמ' צג)

יז. יברך על התמר בורא פרי העץ ויכוין להוציא את כל פרי העץ. ולכתחילה יש לברך על פרי שלם, ולפיכך יקח תחלה תמרה ויברך עליה, ובתמר צהוב שהוא פרי חדש אצלו שלא היה על השלחן בשעת הקידוש, יוסיף לברך גם ברכת שהחיינו. ואחר שאכל, יקח עוד תמרה, ויאמר נוסח ה"הי רצון", ומיד יאכלנו. (חזו"ע שם).

יח. מי שאינו יכול אפילו לטעום מעט מאחד מהסימנים או שאין לו תרד של גידול גוש קטין וכיוצא בזה, די לו שיראה את אותם הסימנים, ויאמר את הבקשה בלבד.

א. מדליקין נר לכבוד יום טוב בשני הלילות של ראש השנה, ויקדימו לברך ואחר כך להדליק, כמו בכל ערב שבת וערב יום טוב, שכל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן. (ילקוט יוסף ימים נוראים עמ' רלג)

ב. הנכון הוא שלא לברך שהחיינו בעת ההדלקה, אלא יכוונו לצאת ידי חובת ברכת שהחיינו כששומעות ברכת שהחיינו בשעת הקידוש. ואם ברכו שהחיינו בהדלקה אין להם לענות אמן בשהחיינו בקידוש, בשביל שלא יהיה הפסק בין הברכה לטעימה. ואם ענו אמן אין להם לטעום מכוס הקידוש, ומכל מקום יצאו ידי חובת קידוש. (חזון עובדיה עמ' סב)

ג. מתפללים ערבית בכוונה ובהכנעה ובתחנונים, וכמו שאמרו בגמרא (ראש השנה טז:), כל שנה שרשה בתחלתה מתעשרת בסופה, ופירש רש"י, שרשה בתחלתה, שישאל עושים עצמם רשים בראש השנה לדבר תחנונים ותפלה, וכמו שכתוב תחנונים ידבר רש. (ילקו"י עמ' קצ)

ד. כתב מרן החיד"א, שתפילות ראש השנה ויום הכפורים עומדים לאדם במשך כל השנה בכל עת שיצטרך. וכל תפלות השנה כלולים בתפלות אלו. וישים נפשו בכפו בכונת פירוש התיבות בפיוטים ובתפילות החדשים של ימים אלו, ובפרט בקרבנות ופסוקי דזמרה וקריאת שמע ותפלה, ובזה מעלים התפילות הפסולות של כל השנה. (ילקו"י עמ' רא)

ה. מכל מקום, התפלות בראש השנה יהיו בשמחה ובטוב לבב, ובנעימה קדושה, ומתוך כוונה שלימה, כי בטוחים אנחנו בישועת הקדוש ברוך הוא שיכתבנו ויחתמנו לחיים טובים, ולא כאותם שמביאים עצמם לידי בכיה בתפלות ראש השנה, שהרי ראש השנה יום שמחה הוא. אמנם המתפללים בכוונה בראש השנה, ומתעוררים מעצמם לבכות לרוב דבקותם וכוונתם בתפלות הימים הנוראים, ועיניהם זולגות דמעות מרוב התרגשותם והתלהבותם, אין בזה שום מניעה כלל. (חזו"ע עמ' פז-פט)

ו. יש אומרים שיש חיוב שמחה בראש השנה, כמו בשאר ימים טובים, אלא שיש לנהוג ברצינות, בבחינת וגילו ברעדה. ויש אומרים שאין חיוב שמחה בראש השנה. והעיקר כסברא ראשונה. (ילקו"י עמ' רלה)

ז. ימהר לבוא לביתו בשמחה ובטוב ללבב, וירחיק מאיתו יגון ואנחה, ויכנס בפנים מאירות, ויברך את בני ביתו בברכת: "שנה טובה ומבורכת, כתיבה וחתימה טובה", ולא יתן פתחון פה לשום כעס מריבה וקטטה בלילה הזה.

ח. ומסופר על הרב יהודה פתייה זלה"ה בהיותו בבאגדד והחוסם שם היה כבד מאוד, והיו מקדשים וסועדים על הגגות, והוא מרוב החוסם פשט גלימתו הלבנה מעליו ונתקלה ידו במנורת השמן, וכבו הנרות והשמן נטף על מצנפתו ובגדיו הצחורים, ופרץ בצחוק להרגיע את אשתו, וקידש עם נרות כבויים. וכשפתחו בסעודה, עלתה הרבנית עם מגש המרק והבשר במעלות הגג, וכשלה ברגלה, וכל המרק והעוף והבשר נפלו והתפזרו בארץ, והתחילה לבכות, והוא קם ממקומו וסייע בעדה ואסף את הנשאר מהאוכל והביאו לשלחן, והרגיע אותה. וכשבא לאכול השיריים, והנה חתול ניצב מולו ומושוך בעוף ואוכלו. קרא הרב בקול: "שטן שטן, יודע אני שהיום הקדוש הזה באת לכאן להרגיזני ולנסותני שאעבור על רצון בוראי ואצטער, לא ולא! יהיה מה שיהיה אשמח היום הזה". ופצח בשירה חזרה. ואמר, כי מעולם לא היתה לו שנה מוצלחת ומבורכת ברוחניות ובגשמיות כשנה הזאת. שופר ציון (עמ' קח בשם אביו תלמידו של הרב יהודה פתייה זלה"ה).

ט. יכוון מאד בברכת שהחיינו להודות לבורא שנתן לו חיים עד עתה, ושיזכה בשנה הבאה לברכה פעם נוספת.

י. בליל ראשון לא יניח לפניו בעת הקידוש פירות חדשים (תמר צהוב ורימון) ויתכוין שלא לפוטרים בברכת שהחיינו של הקידוש, ואם הם לפניו יעשה מעשה ויכסם במפה, ובזה יוכל לברך עליהם שהחיינו. (ילקוט יוסף עמ' רנט)

יא. בקידוש ליל שני של ראש השנה, טוב להניח לפניו פרי חדש, כדי לברך שהחיינו בקידוש. ואחר שסיים את הקידוש מיד יברך בורא פרי העץ ויאכל חתיכה פחות מכזית מהפרי. ואם אין מצוי לו פרי חדש, אף על פי כן יברך שהחיינו, מפני שעיקר הברכה היא על היום. (חזון עובדיה עמ' קסג)

יב. מנהג יפה ונכון להטביל פרוסת לחם המוציא בסוכר או בדבש, והיינו לאחר שברך ובצע, יטבילנו קודם במלח שלש פעמים, ובנוסף יטבילנו בסוכר שלש

יט. יש נוהגים שלא לאכול מאכלים חמוצים, אלא רק דברים שמינים (בשר שמן) ומתוקים, לסימן טוב שתהיה כל השנה טובה ומתוקה. (ילקו"י עמ' רסט-רעא)

כ. יש נוהגים להמנע גם ממאכלים חריפים. אמנם אם בא לתקן את האוכל, וכן מי שרגיל בזה או אם הוא לעונג, מותר. (ילקו"י עמ' ער בהערה)

כא. יש נמנעים מלאכול דג בראש השנה, משום שמצינו במקרא (נחמיה יג, טז) שכתוב בו דאג, והוי לשון דאגה. ואדרבה יש נוהגים להקפיד להביא דגים בראש השנה על השלחן ואומרים עליו, יהי רצון שנפרה ונרבה כדגים. (חזו"ע עמ' ק)

סדר יום ראש השנה

כב. מצות עשה מן התורה לשמוע קול השופר בראש השנה, שנאמר (במדבר כט א), יום תרועה יהיה לכם. (חזון עובדיה עמ' קיב)

כג. אף על פי שהנשים פטורות ממצות שופר, מכל מקום הנהגות לבוא לבית הכנסת כדי לשמוע קול שופר, יפה עושות, ויש להן שכר מצוה. (חזו"ע עמ' קל)

כד. אמנם אשה שיש לה ילדים קטנים מצוה גדולה יותר שתשמור על ילדיה, אלא אם כן יש לה בת גדולה ואחראית שתשמור על הילדים.

כה. נכון שיאמר התוקע לצבור השומעים קודם שיתקע בשופר שיכוונו לצאת ידי חובת הברכות ומצות שמיעת קול השופר, ושגם הוא מכוין להוציאם ידי חובת ברכות ומצות שמיעת קול שפר. (חזו"ע עמ' קיז)

כו. אסור להפסיק בדיבור בין הברכה לתקיעת השופר, ואם סח צריך לחזור ולברך. וכן אסור להפסיק בדיבור בין סדר תשר"ת לתש"ת, ובין תש"ת לת"ת. ואיסור זה הוא בין לתוקע ובין לקהל השומעים. ולכן אין להתודות ויודי בפה בין סדר לסדר. (חזו"ע עמ' קלה)

כז. מנהג טוב שלא לישן ביום ראש השנה, שכן נאמר בשם הירושלמי, מי שישן בראש השנה ישן מזלו. אמנם זה אינו נאמר על מנהגו של עולם, ולכן מותר להמשיך לישון אחרי עלות השחר. ואם ראשו כבד עליו, יישן מעט אחר חצות היום, (בערך 12:34). משום, שאז נמתקו הדינים והסתיים עיקר דינו של אדם. (חזו"ע עמ' קפג)

כח. היושב בטל ואינו עוסק בתורה כישן דמי, ולכן יאזור עוז כל אדם לנצל את היום בתורה לקרוא חומש עם פירוש רש"י או תהילים. וכל אחד לפי מה שהוא אדם. וכן ירבה במעשים טובים לעזור בביתו ויתנהג ברכות עם ילדיו. (ע"פ חזו"ע עמ' קפג)

רגע חושבים

דניאל אליהו גרמן

תשלים עם עצמך

והרבה אנשים מסתובבים עם רגשי נחיתות. לא טוב להם עם עצמם – עם המראה שלהם, הגוף הגובה וכו' (וכן תכונות מסוימות שנבראו איתם בשביל לתקן). הם ממורמרים ובפיהם טענות למה ה' עשה להם ככה. למה דווקא הם נולדו ככה?!

כל הסבל הזה יכול להיחסך מהם אם ידעו שהם בעצמם בקשו זאת – וכל זאת לטובתם הנצחית!
כותב החפץ חיים בפירושו על התורה (פ' האזינו) וז':
אמנם ידוע כי עברות שבין אדם לחברו אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חברו. ואם אחד חרף וגדף את חברו או הכהו בידו ולא בקש סליחתו, אין לו תקנה עד שיהיה מוכרח לבוא שוב לעולם הזה בגלגול ולפייס את חברו שחטא נגדו. ומכיוון שהאדם שומע בעולם העליון שנגזר עליו לרדת לעולם התוהו עוד הפעם, הוא בוכה וצורח בקול מר על החטא הגדול הזה, ותובע מהקב"ה על מה שבראהו בגלגול הראשון להיות עשיר ואביר לב, "ועשיר יענה עזות" (משלי יח, כג) ובשביל זה נתחצף כל כך עד שהכה את חברו, ואלמלי היה נברא עני (או חלש) לא היה מעיז כל כך לחרף את חברו ולהכותו, ומתחנן הוא לבוראו לבל יוכרח לרדת שוב מעולם העליון אל העולם השפל.

ומכיוון שהנשפט רואה כי אין לו עצה אחרת ומוכרח להתגלגל שוב לעולם הזה, אזי הוא מתחנן לכל הפחות שיברא הפעם עני ונכה רוח או בעל מום בלא יד, למען לא יוכל מעתה לחרף או להכות את חברו בבואו לזה העולם, אבל המקטרג איננו מסכים על זה וצועק כי אז לא תהיה תשובת המשקל, אלא רוצה הוא שיברא דווקא עשיר ובשתי ידיים, ורק אחרי תפלות ותחנונים ופרקליטים טובים נתעוררה עליו זכות ונתקבלה בקשתו להברא עני או בעל מום (ולעתיד לבוא הבורא מרפא את כל בעלי המומים) (ויגיעו מתוקנים

והרבה אנשים מסתובבים עם רגשי נחיתות. לא טוב להם עם עצמם – עם המראה שלהם, הגוף הגובה וכו' (וכן תכונות מסוימות שנבראו איתם בשביל לתקן). הם ממורמרים ובפיהם טענות למה ה' עשה להם ככה. למה דווקא הם נולדו ככה?!

האדם צריך להשלים עם עצמו ולהשלים את עצמו [את נפשו – ע"י עבודה פנימית]. להתחבר לנשמה שבתוכו – למקום שבו הוא שלם ואינו יכול להיפגע או להיחסר, וזאת כמובן ע"י תהליך הגותי עמוק – כמבואר במדור שלנו.

*מומלץ לחזור על התוכן הנאמר פה מס' פעמים ולדבר אל הלב בשפה פשוטה, להסביר לילד שבתוכנו את הדברים – בשביל שהדבר באמת יחדור אל נפשנו ונרגיש טוב עם עצמנו! בהצלחה!

למאמרים נוספים של דניאל אליהו גרמן
בקרר באתר ישיבת אור דוד

רוצים שנה טובה ומבורכת?

בכל ערב ראש השנה עורך הרה"ג דניאל זר שליט"א

פדיון נפש לשנה טובה ומבורכת!

בכה הפדיון לבטל גזרות רעות ולהשפיע על האדם

ישועות גדולות!

